

AFP: Saúdská Arábie přerušila rozhovory o možné normalizaci vztahů s Izraelem

- CZ24 News | 14. října 2023

SAUDSKÁ ARÁBIE: Saúdská Arábie se rozhodla přerušit rozhovory o možné normalizaci vztahů s Izraelem, důvodem jsou boje mezi Izraelem a radikálním palestinským hnutím Hamás. Informovala o tom dnes agentura AFP s odvoláním na zdroj blízký vládě v Rijádu. Saúdská Arábie o rozhodnutí už informovala americké představitele. V zemi je dnes na návštěvě ministr zahraničí USA Antony Blinken.

Blinken na čtvrteční tiskové konferenci při návštěvě Tel Avivu uvedl, že jednání Izraele a Saúdské Arábie o možné normalizaci vztahů mohlo být jedním z důvodů, proč se Hamás rozhodl minulý týden zaútočit na židovský stát. Navázání diplomatických vztahů mezi Izraelem a Saúdskou Arábií by dramaticky proměnilo situaci na Blízkém východě, neboť by formálně svedlo dohromady dva hlavní partnery Spojených států, jejichž společným hlavním protivníkem na Blízkém východě je Írán, spojenec hnutí Hamás. Normalizace vztahů mezi Izraelem a Saúdskou Arábií je také jednou z priorit zahraniční politiky Bílého domu Joea Bidena. Blinken ji v červnu označil za “zájem americké národní bezpečnosti”.

Jednání mezi Izraelem a Saúdskou Arábií trvají už měsíce. Ve druhé polovině září korunní princ Muhammad bin Salmán řekl americké televizi Fox, že blíže k výsledku se rozhovory “posouvají každým dnem”. Izraelský ministr zahraničí Eli Kohen řekl, že “dohodu očekává v první čtvrtině příštího roku”.

Proti sbližování Rijádu a Tel Avivu se staví především Írán. Jeho prezident Ebrahim Raísi řekl na letošním Valném shromáždění OSN v New Yorku stanici Sky News, že nová dohoda by byla “kudlou do zad palestinskému lidu a jejich odporu”. “Osvobození svatého města Jeruzaléma” z rukou Izraele je podle Raísiho “v jádru víry všech muslimů”.

Saúdská Arábie byla několikrát jedním z protivníků Izraele v arabsko-izraelských válkách 20. století. Nyní požaduje, aby Izrael umožnil vznik samostatného státu Palestina a stáhl se z okupovaných palestinských území a syrských Golanských výšin. Izrael naopak podle stanice Al-Džazíra “ústupky” palestinské autonomii odmítá, souhlasí však s jiným saúdským požadavkem, totiž aby podpořil saúdkoarabský civilní jaderný program. Rijád požaduje také “spravedlivé řešení” utrpení milionů palestinských uprchlíků i jejich potomků, kteří jsou v uprchlických táborech v zemích sousedících s Izraelem.

Palestinci chtějí mít vlastní stát na Západním břehu Jordánu, v Pásmu Gazy a ve východním Jeruzalémě, tedy na územích, kterých se Izrael zmocnil za války v roce 1967. Z Pásma Gazy se Izrael stáhl a nyní ho ovládá radikální palestinské hnutí Hamás. Východní Jeruzalém Izrael anektoval a Západní břeh Jordánu okupuje.

Podstatnou část Golanských výšin Izrael obsadil rovněž v šestidenní válce v roce 1967 a například Evropská unie, Británie nebo OSN jako celek území považuje za syrské a izraelskou přítomnost označuje za okupaci. Naopak USA hornatou a z vojenského hlediska strategickou oblast uznávají jako izraelskou poté, co v roce 2019 tehdejší prezident Donald Trump podepsal dekret o uznání izraelské svrchovanosti.

ZDROJ: AFP/ČTK